

ТАБОРОВІ

ВІСНИЦІ

Рік вид. I, Ч. 2.

Кастель, 1 жовтня 1947.

ЗНАЧЕННЯ ДЕМОКРАТІЇ

Багато говориться і пишеться сьогодні про демократію. Не має тепер, здається, нікого, хто б не присягався, що він з діда-прадіда і від народження найчистішою води демократ. Не будемо тут займатися питанням, як повинна виглядати демократія в житті народів і держав, або в міжнародних відносинах. Для "Таборових Вістей" вистачить, коли ми розглянемо справу демократії в таборовому житті.

Дехто розуміє демократію так, що кожному вільно робити все абсолютно, чого тільки запрагне його душа, не зважаючи на оточення. Інші задивляються на цю справу так, що треба подбати про те, щоб яксь група - правдою чи неправдою - одержала більшість голосів на виборах, а тим самим захопила "владу" в свої руки і тоді вже могла рідити, як схоче: меншість тоді мусить, мовляв, мовчати і коритися.

І один, і другий погляди - хибні. По-перше, в демократії кожний є вільним громадянином, але не має права своїм поводженням робити прикрість своїм співгромадянам, отже, мусить коритися загально обов'язуючим приписам, або законом. По-друге, група, що перебував "при владі" не повинна гнітити "меншість", але мусить дати цій меншості можливість вільно жити і дихати по своїх переконаннях - щоб тільки діяння цієї меншості не перешкоджали загальному бігові життю даної громади людей.

Конкретно, на чому має полягати демократія в таборовому житті? Отже, насамперед всі в однаковій мірі мусять бути задоволені під оглядом матеріальним: кожний має дістати, по-можливості, вигідні приміщення, кожний має діставати свою тарілку юшки, кожний має в'юти однакову кількість висмажених у таборовій кухні котлет /тим більше, що котлети це досить рідкі ласощі/, кожний має в однаковій мірі користуватися з усіх культурних чи інших уряджень табору. З другого боку, демократія полягає на тому, що кожному громадянину вільно мати свої релігійні переконання і ходити до такої церкви, яку він собі вибере; кожний має право мати свої групові симпатії і читати таку пресу, яку йому подобається; кожний групі осіб вільно зіdbuzati збори і сходитися тіснішим гуртом осіб з однаковими поглядами на ті чи інші справи; кожній національній групі вільно узントувати свої національно-культурні урядження і говорити свої

власною мовою. Але натомість не вільно нікому сілкою чи застраваннями змушувати когось іти власне тільки за якоюсь одною групою або читати тільки таку, а не іншу пресу, не вільно не долускати до збоїв чи гуртування іншої думачких громадян; не вільно змушувати когось давати гроші на групову, а не загально-національну, справу, з якою хтось, може, не погоджується; не вільно переслідувати когось за іншу релігію, мову чи групово-політичну приналежність. Хибно зрозуміле поняття демократії існує скрізь там, де якась група, прийшовши "до влади", забороняє всім інакше думаючим збиратися і висловлювати своїх погляди, не допускає доступу не своєї преси, усуває своїх "противників" з усіх становищ, або накладає на всіх громадян податки на свої групові, а не загальні, цілі. Ксли ж більшість не позбавляє інших права на зарібкову працю, дозволяє меншості розповсюджувати серед своїх прихильників власну пресу або збирати серед них до бров ільни і датки на якусь навіть групову ціль - тоді принцип демократії є дотриманий.

Як відомо, в у нас табори, в яких демократичні принципи, на жаль, не цілком або й зовсім не застосовуються в щоденному житті. І власне тому чуємо постійно про різні непорозуміння, а то й гірше - бійки, доноси, арешти і т. і., - в тих чи інших таборах. А цього удалось зовсім або майже зовсім уникнути в таборі Майнц-Кастель, що от уже кілька місяців живе під режимом демократичного самоврядування.

Правда, і у нас трапляються часом різні недоречності або якісь "котлетні" містерії. Але все наше життя складається з постійного переборювання труднощів і перешкод. Треба тільки, щоб була добра воля до усування недобрих чи шкідливих явищ у нашому житті. У коли чується різні нарікання і шириться всікі поголоски про наші таборові болячки, то всежтаки треба ствердити, що в багатьох виладках воі ці нарікання і поголоски дуже перебільшені. Ст, просто, один недочув, другий прибавив, третій перекрутів - і починають оповідати люди один одному несоторені речі. В кожній же справі тоба терпеливости і порядку. Ми певні, що можне від'ємна явище, "котлетного" чи якогось іншого характеру, буде своєчасно винесене й усунуте.

На загал же треба ствердити, що наш табір можна уважати за зразковий під оглядом порядку і мирної співпраці його мешканців. Не було в нас тут ані бійок, ані бойкотів, ані якихось більших сварок. А це тому, що кожна група українців не є тут утискувана іншою: всі можуть вільно займатися власними справами, мати власні переконання, читати власну пресу - аби тільки не гнітили і не тероризували інших.

Так само треба ствердити наявність повного гармонійного співжиття поміж українською більшістю мешканців і іншими національностями. Звичайно, в таборі, де перебуває коло 90 % українців, переважна більшість установ носить український характер. Це і зрозуміло, бо якби було інакше, себто якби 90 % населення не мало можливості мати вирішальний вплив на своє оточення, то це була б не демократія, але фашізм і тоталітаристичний режим. Але, поза тим, наші таборові меншості мають всі належні їм права: вони займають посади, працюють в таборовій адміністрації, улаттовують свої національно-культурні імпрези, ну і, звичайно, вживають свої рідні мови в щоденному житті. І якщо шириться якісь поголоски про утиски з боку українців по відношенні до тої чи іншої меншості, то це, звичайно, ані на крихітку не відповідає дійсності. Це тільки хтось, ширючи такі поголоски або посилаючи доноси, хоче навмисно створити заколот серед населення нашого табору, щоб з цього скористалися зороги всіх пересічених осіб - без різниці національності.

Навпаки, українці часами аж надто толерантні і не звертають уваги, коли їхні національні справи лають деякі нерозсудливі одиниці з неукраїнців.

Візьмемо, наприклад, справу вживання різних мов. Українці говорять своєю мовою і навіть в думці не мають забороняти іншим національностям вживати їх рідних мов. Інша річ, коли українці серед себе стають викорінити ганебну і негідну звичку говорити між собою чужою мовою. Коли росіяни, що живуть в нашому таборі, говорять російською мовою, - ніхто ім цього не забороняє. Але ніхто не може заборонити українцям нагадувати своїм землякам, які записані українцями, про їхні обов'язки супроти рідної мови. Як би виглядав, скажім, француз, який, живучи серед своїх, говорив би по-німецьки? Чи не було би це просто дивовижним явищем? І якби французам заборонили нагадувати своїм землякам про їх обов'язок говорити по-французьки, а не по-німецьки, то чи це не було б найгіршого роду фашизмом? Так само, якби українцям заборонили пропагування серед українців обов'язку вживання рідної мови, то це було б наїзвичайнісінським фашистським і тоталітаристичним примусом. Тим-більше, що це пропагування українці роблять дуже лагідно, так би мовити, демократичним методами. Хто хтось забороняє українцям говорити не по-українськи, коли їх власне сумління з цим погоджується? Ні, ми тільки лагідно нагадуємо таким нашим засліпленим землякам слова поета:

Мово рідна, слово рідне,
Хто вас забуває,
Той у грудях не серденько,
Тільки камінь має.

Кінчаючи, хочемо всежтаки ствердити, що якби не хотілося нашим ворогам розсварити нас і внести серед нас непорозуміння, життя нашого табору проходить нормально і спокійно. І це власне тому, що в нашему таборі застосовуються демократичні методи правління. Чи ця демократія є цілком досконалою? Звичайно, є хиби, які ще треба виправляти. Але, де цих хиб не має навіть у старих, випробованих демократичних суспільствах? Яка вже стара і найкраща може в світі демократія в Англії, але й там траплюються хиби - і то непевно більшого значення, аніж наші "котлетні" чи "мовні" непорозуміння. А то ж - Англія, а ми - таборова "республіка" Майдан-Кастель. Порівняйте. Ми є певні, що якби наша "республіка" хоч трохи мала силу і засоби англійської імперії, наш комендант - хоч мілійонову долю влади англійського прем'єр-міністра, а наша Рада - хоч трохи нагадувала би собою англійський парламент /в якому, правда, теж часом пресові органи критикують/, то в нас було би непевно менше хиб, ніж їх можна нарахувати сьогодні.

Б.В.

З ДІЯЛЬНОСТИ ПЕРЕСЕЛЕНЧОЇ УПРАВИ

Переселенча Управа була утворена на засіні табору М.Кастель Таборовою Радою в дні 2.1.1947 р. в складі Голова - адв. З.Тирівського, Заст. - інж. Литвиненко, секретаря - М.Фуркаловської, скарбника - інж. Пусяка та членів - п.о. В.Уманця і о.В.Гумовського.

Управа будучи покликана до життя, як організація українські компетентності де юре вважала себе тільки у відношенні до мешканців нац.української, а де факто уважаючи інтереси, мешканців всіх інших національностей.

В зв'язку з тим, що з вибором нової таборової Управи мала б бути

переобрена і переселенча управа, тим більше, що за новим статутом Центральної Переселенчої Управи таборова Управа має бути обрана на загальних зборах членів переселенчого фонду, Таборова Переселенча Управа намагалася двічі скликати загальні збори, але невдається. Не бачучи, отже, серед таборян зацікавлення в їх існуванні та праці, Переселенча Управа вирішила розв'язатись і на своєму засіданні 16 липня 1947 р. постановила компетенції свої передати комендантую.

Пересел.Управа

За півроку своєї діяльності /переведено реєстрацію/ голів родин і самотніх, побираючи від тих і других грошові внески /по 10 і по 5 марок/, доконала цілого ряду реєстрацій згідно завдань Центр.Пересел.Управи, або інших інституцій.

Реєстрація проводилася - на виїзд 1/жінок до Англії, 2/на бурячані плантажі до Канади, 3/фахівців-науковців, інженерів, лікарів, техників, ремісників і інших - на вимогу Лонд.Допом.Укр.К-ту; 4/ кваліфікованих ремісників на вимогу Обласної Управи, 5/високо-кваліфікованих осіб зі званням інженерів, професорів і наукових робітників, 6/ робітників-лісорубів, тартачних робітників і інш.до Канади, 7/ і взагалі робітників - кількох окреслених фахів на виїзд до Канади. Крім цих реєстрацій - як основний реальний і найбільш ефективний - йшов перепис бажаючих виїхати на працю до Бельгії - на копальні. Запис був попереджений звісненнями і інформаціями на загальних зборах, де уділено було вичерпуючих інформацій на підставі звіту наших делегатів, що побували на місці в Бельгії а рівно ж проаналізовано було всі пункти договорної умови поміж майбутніми робітниками та підприємством - вугольних шахт.

Усі держави, що потребують робочих рук, найдальшу границю працевздатності обмежують 40 роками, /а Голландія навіть 38 роками/, не згоджуються на спровадження батьків, бажають тільки молодих самітних і не заховують навіть виразно для укр.нації шкідливої мети, яку ставить собі, - приміром Голландія - ассіміляції. Якщо прийняти, що наш актив у віці до 38 років разом виносив коло 800 чоловік, то на сьогоднішній день /без бельгійців/, увзгліднюючи також усіх, що виїхали до Бельгії, - винесе не більше 600 чоловік.

Решта залишається як резерв з цілком невідомим завтра. До цього належить навести ілюстрацію працевздатності таборян.

Приймаючи зasadу, що теоретично усі у віці до 65 років вважаються працевздатними, мако - чоловіків 720, жінок - 525, разом = 1235.

Проте, непрацевздатних є 490, а ті, що виїхали і мають виїхати до Бельгії, разом - 790 непрацюючих.

Таким чином, працючий ектив - себто здатний взагалі до праці /1235 - 790/ = не обсягає навіть 500 чоловік. Під оглядом фаховим докладна реєстрація не проводиться, але 75 % таборян - це землероби, 10 % пересічні робітники, 5 % кваліфіковані і коло 15 % представники інтелігентних професій і занятій.

На переселенчий фонд вібрано було з вплат /по 10 і по 5 марок/ - 5.613 марок; Згідно з зарядженням Центр.Перес. Управи передано $\frac{5.613}{1235} \times 70\% = 3.866.60$

10 % Обласній Управі $= 3.866.60 \times 0.10 = 386.60$

Різні видатки $- 386.60 \times 0.05 = 193.30$

Кошта подорожі делегатів Перес.Управи на З'їзди

в Мюнхені в м.лютому і травні 1947 р.

За викезки, які доручено більшості членам

Переселенчого фонду $- 5.222.40 \times 0.10 = 522.40$

Разом видатків - 5.222.40

Залишилося готівкою - 390.60.

Е М І Г Р А Ц І Й Н І С П Р А В І

Місяць вересень відзначався дещо більше пожвавленою еміграційною акцією в порівненні з попередніми місяцями. Після бельгійського переселення також інші країни згодилися взяти переміщених осіб на працю.

Канада йрийнала кандидатури сорока наших таборян, з яких 27 прийнято й вони вже від'їхали за море. Нажаль це перше групове переселення в Канаду було доступне тільки для дуже малої кількості людей та й то лише самітніх.

Дуже добрі умовини праці в копальннях запропонувала Франція. Про них ми всі чули на загальних зборах, що відбулися в присутності п.Гадраса та французьких представників праці. Франція, якою соціальне законодавство - одне з найкращих у світі - пропонує справді добрі заробітки і забезпечення робітників.

Довідуючися, що в короткому часі прийде у наш табір друга французька комісія для вербування рільних робітників. Умови праці платна, прохарчування та забезпечення будуть дуже добре й для цієї категорії робітників. Про ці речі знаємо і з розмов з нашим земляком п.сотником Созонтовим, який так гарно говорив про Францію.

Акція побору копальнічих робітників у Францію не дала відгуку в нашему таборі - мабуть в наслідок тривожних вісток про ставлення французьких комуністів до нової еміграції. Ця тривога мабуть перебільшена; бо відома неприємна пригода російських емігрантів трапилася в Марселі, а саме це місто від давніх відоме з своїх лівих поглядів.

В останніх днях оголошено в нашему таборі проект еміграції в Австралію. Ця країна бере поки що дуже незначну кількість осіб, бо з цілої нашої округи приблизно 40 самих дівчат. Про чоловіків ще не згадується.

А в загальному треба відмітити, що й інші країни починають винвляти збільшене зацікавлення переселенням біженців. В останньому місяці відвідали наш табір два американські сенатори, з яких особливо другий, п.Сміс, що приїхав з свою дружиною, добре познайомлений з українськими проблемами. Пан Сміс має в своїй окрузі біля 50 тисяч американських українців, про яких він якнайкраще висловлювався, та від яких передав нам привіт. Очевидно, що відвідини мали радше приватний характер, але напевно дуже багато залежить від того, що достойні гости бачуть у таборі. Кількість працюючих, всікі майстерні, фахові курси, природний приріст населення, житлові умовини, чистота в приміщеннях - це речі, які інтересували гостей, які можна думати, винесли добре враження з відвідин.

Однаке від заінтересуваних до акції дорога далека, тому користаймо з наявних можливостей, які снують вже сьогодні.

Такі можливості в дуже широкому маштабі та на добрих умовах дає нам Франція, про яку ми могли виробити собі докладне уявлення на підставі того, що говорив нам п.Созонтів та, пізніше, французькі представники праці.

ПРО ТАБОРОВЕ ШКІЛЬНИЦТВО

Щоби познайомити мешканців нашого табору зі стэном шкільництва у нас, - подаю нижче короткий звіт із праці в наших школах за рік 1946/47.

Шкільний реферэт мав під своєю опікою в останньому шкільному році:

1. Дитячий Садок: було 42 дітей, управителька і 2 виховательки.

Містився він в окремім будиночку, недавно побудованім, з 4-ма кімнатами, канцелярією управительки, просторою залею для дитячих ігор і забав, кімнатою, де відбувалися лікарські оглядини, та кімнаткою, де містилася умивалка та туалета.

Садочек забезпечений дитячими іграшками. На протязі року було декілька дитячих імпрез. Всі діти побували на двотижневім відпочинку під опікою виховательок в ловецькім домику серед соснових лісів, гір Тавнусу.

2. Народня школа: з 5-ти класами /2 кл. мала паралельну кл./ учнів було 98, 1 управителька і 8 учителів.

В школі були, як нэдобов'язкові предмети - наука, хор. спів та наука мистецьких вишивок.

Відмінників було 2 уч.- перейшло до вищих класів 22 учні, 2 учні залишилося на повторний рік, 2 учні мають повторні іспити.

При школі є невеличка бібліотека. З нагоди закінчення шкільного року було уряджено шкільне свято. В програмі свята були хорої співи, декламації, танці ведені нашим таборовим балетним майстром, та спільний підвечірок учнів з учителями та батьками.

3. Гімназія з 4-ма класами та матуральною групою. Учнів було 55, директор і 15 учителів /з цього тільки 3 не педагоги з фаху/.

Шкільний рік закінчили: 3 відзначенням - 4 учнів, 38 учнів з добрым поступом, а 1 учень залишився в цій самій класі на другий рік.

Лівчэт було приблизно половина.

При школі є прегарний фізичний кабінет, де багато речей виконали самі учні під керівництвом викладача фізики проф. Жука. Крім цього, був хемічний кабінет, багато посібників для географії, як ось географічні карти виконані самими учнами то що. Учні закінчили теж святожно шкільний рік - спільними підвечірком з учителями і батьками.

Школа, так Народня як і Гімназія, - мали програми тільки до деяких предметів, але в наступному шкільному році школи будуть мати зуніфіковані програми навчання, частинно вже переслані Шкільним Референтом, шкільним секторам ЩУЕ, а ті, що їх бракує, будуть в найближчих днях зорганізовані - метод.комісією, обраною зі зізді ОУУГ-ду.

Матеріальний стан учителів - цілком унормований. Більшість учителів дістають від влади німецької платню, а інші від фінансового місцевого реферату /обчислени з цим самим ключем/.

Окрім цього, - учительство забезпечене приділом для працюючих. До того ж у нашому місцевому бюджеті, затвердженим і прийнятім Управою та фінансовим рефератом, є для нас поважна грошова сума на поповнення кабінетів, бібліотеки та іншого наукового приладдя.

Тепер започатковуємо - збирання книжок та грошей на книжки се-

ред мешканців табору для укомплектування шкільної бібліотеки. Акція ця за нашим розрахунком повинна дати гарні наслідки.

Провадиться будова нової домівки для Гімназії на 11 кімнат. Плані будоєи затверджені візде і будівельні матеріали вже зібрані.

Використовуючи деякі прегарно виконані нашими учнями протягом останнього шкільного року речі, як ось вишивки, малюнки тощо, ми укомплектували у нашому таборі з кінцем року шкільну виставку, що сп авді мала чим похвалитися.

Забравши деякі речі зі шкільної виставки, - як ось шкільні зошити, наукові посібники тощо, - відкриваємо в нашому таборі поєстійний методологічний кабінет, що буде числитися при Обласнім Інспектораті на округу Грос-Гессен під керівництвом Обл.Інспектора проф. Крилова.

4. Курси :

Будівельно-Технічні. Курсанів 9, викладачів - 6 інженерів. - Ціль-випустити кваліфікованих будівельних техників.

Шофірський курс. Керівник в З-ма учителями. 397 шофірів закінчило цей курс і працють зараз, як шофери в таборі й в американців. Бивчені шофери попередніх курсів підвищують свою кваліфікацію.

Радіотехнічний курс мав 2 відділи; на одному було 13 курсантів на другім 6. Керує управитель і 3 учителі /зараз перерва/.

Музичні курси - завідувані ІМДА-ю
КЛІСА ФОРТЯНО: 1 учитель 12 учнів.

КЛІСА СКРИПКИ і АКОРДІОНУ: 8 скрипалів і 2 акордіоністів під опікою фахового музики.

Учні музичної школи - це учні наших шкіл; тимто цю школу перебере Шкільний Реферат під свою опіку.

Курси, що адміністративно є під опікою Шкільного Реферату матеріально забезпечені місцевою кооперацією.

Трикотажні курси : Управителька і 31 учениць.

Шевські курси закінчені, учасники переходят зараз школу підвищення кваліфікації.

Кравецькі чоловічі - управитель і 13 учнів, - тривають зараз.

Кравецькі курси жіночого одягу: 1 управителька і 56 курсантів, з них вже закінчило науки 31 учениць - а тепер будуть вивчати практично.

Курси машинових вишивок : Керівничка і 11 учениць.

Ось так приблизно виглядає наш дорібок на шкільнім терені; праця на шкільному полі в повному розгарі, заангажовані по школах чи курсах активно працюють під час шкільних ферій. Одне тільки можна заобсервувати невідрядне явище, а саме: не всі учителі ще вирішили зголоситися до праці в школі, але, на мою думку, в найближчому і це лихо буде зліквідоване.

Шкільний референт.

З КООПЕРАТИВНОГО ЖИТТЯ ТАБОРУ

/Продовження з "Таборових Вістей" ч.1, ст.9/

З метою дати таборянам можливість вивчати бажані ремесла та знайти місце праці, при кооперативі, поруч з торгівлею, організовано виробничі осередки: кравецька майстерня чоловічого одягу, кравецька майстерня жіночого одягу і вишивок, шевська майстерня і фризієрня.

Настановити виробництва бодай на примітивні кооперативні рейки в нашій дійсності було дуже важко: висококваліфіковані майстри та "купці" не хотіли піти на заклик зменшувати видатки таборян шляхом організації кооперативної господарки. При цьому ніякої ролі не відігравали їхні "ідейні" переконання, що, мовляв, кооперація якщо трохи - трохи не комунізм, то у всікому разі крок до комунізму. Тут відогравало роль те, що ворожі до кооперації кола добре розуміли, що КООПЕРАТИВНЕ ОБ'ЄДНАННЯ, ЗАСНОВАНЕ НА ЦІЛЮМ ДОБРОВІЛЬНИХ ЗАСАДАХ, ОБІРЕТЬСЯ:

без підприємця,

без /хочби таборового/ капіталіста,

без так званого кунця-посередника

і всім їм стане на перешкоді спекулятивно торгувати, тягти через своє підприємство майже половину тих кальорій, які споживач одержує на прохарчування себе і своїх дітей, та добре спати, добре юсти і добре походити за кошт обездоленого діліста на приватно-власницьких засадах.

Ось ці чинники і були рушіями активних протикооперативних впливів на маси.

Боронючи кооперативну ідею, кооператори прагнули поширити фахове навчання серед бажаючих, доповнюючи тим самим свідомі кооперативних зasad кадри працюючих, які набували знань на ріжних кооперативних ремісничих курсах та більшого господарчо-ремісничого досвіду в майстернях і які, може, в недалекому уже майбутньому, будуть висококваліфікованими майстрами кооперативних варстатів України.

Перший етап труднощів побудови кооперативного виробничого обслуговування населення частково минув. В кооперативних виробничих осередках знайшли місце праці 47 таборян, що заробили за цей час 34.145 н.м. та хоч з труднощами і з великими на адресу кооперативи докорами все ж за перше півріччя виробили продукції з матеріалів замовців чи виконали доручень замовцям на 41.398 н.м. за цінами наших цінників. Цебто - коли б всі робітники шили лише чоловічі зимові пальто, то вони пошили б їх 567 штук, або коли б усі шили звичайні чоботи, то вони пошили б їх 1.183 пари.

Крім торговельних та виробничих функцій, завдяки яким, безпіречно, таборяне мають великі заощадження - Управа Кооперативу безприбутково, та навіть з немалими затратами кооперативних коштів, пішла на допомогу таборовій господарці, а саме:

Прийняла на себе функції банку і провадить фінансове обслуговування Таборової Управи та обмінює крам IPO на пункти і роздає працюючим додаткові приділи. З цієї точки членам кооперативи не заживо б знали, що за перше півріччя працюючим через кооперативну обслугу видано:

цигарок	17.856 пачок	на	107.136 пунктів,
тютюну	2.037,5 "	"	26.739 "
сигар	155 шт.	"	155 "

шоколади 24.520 шт. на 122.600 т.
ріжного краму " 241.072

Всього разом на 497.702

Те видано додаткових приділів - 73.957 окремих дань - 14.478 чоловікам працючим.

З.Демченко

/ Далі буде /

--0--

ІВІЛЕЙНІ СВЯТКУВАННЯ

В дніах 14-18.травня 1947 р. відбулося урочисте святкування у Регенсбурзі /Баварія/ 25-літнього існування Української Господарської Академії, сучасного Українського Технічно-Господарського Інституту.

Щоби ширше поінформувати про цю подію український загал й дати змогу взяти участь в цьому святі української культури багатьом, що не змогли побувати у Регенсбурзі, Ректорат УТГІ Інституту ухвалив поширити речі ювілейного святкування. З цією метою з'організовано по черзі в різних більших укр. еміграційних осередках відповідні урочистості - засідання, академії та виставки. Вони спричиняються одночасно до поширення відомостей про цю Українську Індіональну Високу Політехничну Школу на еміграції.

В дніах 9-10 серпня б.р. відбулося таке святкування і в нашому таборі. В ньому взяли участь, крім тaborян, і численні гости, що зійшли з інших таборів, з передовсім з Регенсбургу.

Академію попереджала з суботи на неділю влаштована вечірка, чистий дохід з якої в сумінні 1503.40 пішов на потреби УТГІ. В неділю /10.8.47/ о год.18.30 відбулася публична близьку доповідь п. Доц. Денисенка про "Укр.визвольні змагання й підготовку громадських діячів". Того ж дня о год.21-ї відбулося прилюдне урочисте засідання. Відкрив Академію проф. Кабачків - представник УТГІ в Костелі. Після нього промовляли по черзі - інж. Соколовський, комендант табору, др. Нечай, референт Куль.-Осв. Відділу. Присутній на засіданні проф. В.Доманіцький, Ректор УТГІ - в прекрасній та вичерпуючій промові подав нарис розвою нашої Політехніки за час з 1922-47 р.р., з'ясував велике значення для укр.нації в справі підготовки Української технічно-економічної провідної верстви й поінформував про сучасний стан та потреби школи. Доц. Гр. Денисенко, які заступник Голови Т-ва Прихильників УТГІ, в дальному слові закликав всебічно, морально й матеріально, підтримувати УТГІ. морально - вступаючи в число слухачів на студії, і матеріально - вступаючи в число членів Т-ва Прихильників УТГІ. інж. Шабельський - виступив з привітальним словом від імені Т-ва Абсолютентів Укр.Госп.Академії. Академія закінчилася чудовими співами таборового хоур під орудою Зайця.

Ювілейні урочистості супроводила спеціально з'організована виставка фотографій, друків, книжок і т.п. експонатів, звязаних з 25-літнім періодом існування цієї Високої Української Політехнічної Школи.

Згаданий відчit, Академія й виставка були чисельно відвідувані тaborянами. З них, а також з особистих розмов з гостями - представниками УТГІ наші тaborяне довідалися не тільки про величе загальне-

національне значення нашої Політехніки, але й про її невпинний розв'язок, сучасну широко розгалужену й різноманітну організацію та про її практичне значення в діяності підготовки інженерів - спеціалістів високої марки в різних галузях укр. економіки, техніки і суспільного господарства. Між іншим при УТГ.І існує рівнож ветеринарний та фармацевтичний відділ, яких не було в колишній Укр. Госп. Академії в Подебрадах /Чехословаччина/.

Бажаючі більш докладно довідатися про УТГ.І, можуть звертатися до Проф. Кабачкова, представника Інституту в нашому таборі. Від нього також можна отримати спеціально з цією метою видану книжку - "Правила, програми та плани навчання в УТГ.І.", Регенсбург 1947, 8°, 140 стор., в ціні 15.- нім. марок.

Л. Биковський.

----0----

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІ ПРОБЛЕМИ НА ЕМІГРАЦІЇ

Про культурно-освітні завдання на еміграції говориться і пишеться сьогодні багато; навіть дуже багато. Усе ж, коли ми прислухаємося до цієї дискусії - нам здається, що вона точиться помилковими шляхами. Цілий світ - з за ним і ми, наша нація, переживає кризу т.зв. "світогляду" - ми скажемо тут виразніше: кризу культури. Матеріалістичний світогляд, що неподільно, як державна система, започував тепер на одній шостій земної кулі - мусив відбитися не тільки на мешканцях цієї частини землі, але і на способі думання усього людства. Тут і там, нераз цілком несподівано, зустрічаємо наскрізь матеріалістичне трактування чисто культурних проблем. Наш сучасний поет ще в часі великої революції на сході казав, що "революції без музики, жадними гарматами не встановити", а ми, що пережили другу світову війну, щойно поволі усвідомлюємо собі, що не лише самими танками і літаками борониться існування держави і нації, що сучасна криза людства в кризі духа, а не кризою матерії.

Усе це, однак, проблеми, яких розв'язки не знайдено на сторінках таборового журналу. Над цією темою працюють тепер кращі місцини Європи й Америки. А усе ж, ствердження цих здавалось би складних, проблем. повинно знайти зрозуміння й серед нашого таборового життя й серед найширших кругів нашого громадянства. Шукаємо виходу із того важкого становища, в якому знайшлося людство і ми разом з ним. Де знайдено цей вихід? В Бельгії? у Франції, в Америці?

"... у чужому краї не питайте, не шукайте, того, що немає й на небі..."

Політична еміграція, що покинула рідний край власне наслідком цієї кризи духа - повинна вміти знайти відповідь не на одне, навіть дуже складне, питання.

Вихід із важкого положення, в якому опинилося тепер людство, знайдено, але не самі, і не в Бельгії чи Франції, а у спільній праці над підвищеннем людської культури, у випровадженні людського духа із того сліпого кута, в якому він тепер знайшовся. І тут відкривається широкі перспективи культурної праці для нашої еміграції в таборах і поза таборами.

Наша еміграція знаходитьсь сьогодні і певно буде перебувати ще довший час завтра в "колисці людської культури". Тої культури, що дала форму і зміст для цілого людства. Дарма, що ця "колиска" сьогодні знищена лежить, здавалось би, десь серед непроглядних ручн

европейських міст - міст Гетого й Шіллера, Шекспіра й Байронза. В речі європейської культури - яких непевно не знишили воєнні події, лише треба вміти ці речі вищукувати серед руїн і треба вміти з них користати.

Наша еміграція в масі своїй живе в більшості відокремленими гуртами в таборах. В цьому є свої плюси й мінуси. У збитих таборових гуртах маємо більші шанси скоріше затримати своє національне обличчя, частіше чути свою мову, пісню, музику. Було би однакоже помилкою замикатися в таборових "гетах" від впливів ззовні, з якими раніше чи пізніше мусимо близче зустрінутися. І тут хочемо щоби наша еміграція уміла погодити обов'язки супроти нації з впливами зовнішнього оточення; щоб не забула рідної мови, пісні, вивчаючи іншої, потрібної нам чужої мови, розуміла мову, пісню і музику тих народів, серед яких доля судила нам тимчасово перебувати.

Виходу з того важкого положення в якому перебуваємо ми - і з нами ціла Європа - не знайдемо самі ані на терені наших таборів, ви і внутрі нашого національного гета. Дого можемо знайти тільки спільно з іншими народами Європи й цілого світу, які є в такому са- мому збо подібному положенні, як ми, або яким таке положення загрожує в завтрашньому дні. Не маємо ніяких передумов для цього, щоби співпродуквати з народами Європи або Америки на полі економічному; можемо зустрічатися й порозумітися тільки в площині культурних питань, в напрямі шукання спільних доріг виходу з великої сучасної кризи людства.

В житті табору для культурної праці є можливості більші й кращі, аніж іх, можливі, будемо мати завтра на нових місцях поселення. Використування цих таборових можливостей залежить абсолютно від нас самих. Кожний мешканець табору, молодший чи старший, незаважаючи в таборі можливість поповнити своє знання або ж поділитися своїм знанням і досвідом з іншими.

У вихованні нашому, а спеціально у вихованні нашої молоді, є великі недотягнення. Нічого дивного: і ми і наша молодь виховувалися серед війн і революцій, і для багатьох з нас гук гармат і бомб є мовою більш зрозумілою, аніж слово доповідача чи учителя з катедри. Ізграто річей ми мусимо доповнювати дорогою самоосвіти й самовиховання. Інакше не може бути в насту неслокійному віці. Тут знову ж, наше тимчасове, а усеж, порівнюючи, на сучасні відносини спокійне таборове життя достарчав нам широких можливостей самовиховання.

Культурний Відділ нашого табору плянує в найближчому часі, протягом осені і зими, урядити цілу серію викладів на загальні культурно-освітні теми, з історії, літератури, техніки.

На доповідачів уже запрошено знавців відповідних ділянок; дільших доповідувачів запрошуємо оцію дорогою. Кожночесоний відчit буде проголошений на таблиці оголошень відділу культури.

Сподіваємося, що мешканці нашого табору скористають з можливостей поповнити своє знання дорогою самоосвіти й що кожний знайде собі в циклю викладів тему, що його спеціально цікавить.

Якщо доля дозволить нам повернути колись на батьківщину - у нас не буде неспокійного сумління, що ми не використали часу своєго перебування на чужині, а принесли з чужини з собою все те добрe, що тут тільки можна було знайти.

КАЛЕНДАР

пам'ятних дат за місяць Вересень

- 1 - 1939 Початок другої світової війни.
- 1 - 1722 Народився укр. фільософ Григорій Сковорода в родині козака на Полтавщині. Вчився в Київській академії. Щоб пізнати світ і людей, пішки виходив мало не всю Європу. Повернувшись, став учителем. Написав кілька фільософічних творів, за які його похвалили педагогічною праці. Відтоді розпочав свої мандрівки по Лівобережній Україні, прищеплюючи народові і живим словом і власним життєвим прикладом вищі моральні почуття, закликав добувати знання, запалював до любови правди, рідного краю, заохочував до добрих вчинків. Сковорода - це оригінальна постать "Українського Сократа", або "ходячої академії", як його тоді називали. Уся його діяльність і творчість указувала на близьке національне пробудження. Помер у 1794 р.
- 3 - 1709 Помер гетьман Іван Мазепа.
Походив з укр. шляхти. За молодих літ був при дворі польського короля, багато їздив по чужих краях і здобув широку освіту. Борець за незалежність України. Під час війни московського царя Петра I із шведами перейшов з укр. військом на бік шведського короля Карла, але в цій війні йому не повелось і, уступаючи з України, українське військо пішло на еміграцію. Мазепа не пережив поразки і в дорозі помер. Поховано його в м. Галаці /тепер у Румунії/. Там його домовина є дотепер.
- 5 - 1864 Нар. письменник Михайло Коцюбинський
- 9 - 1863 " " Борис Грінченко
- 10 - 1769 " " Іван Котляревський
Батько української літератури. Перший почав писати твори живою українською народною мовою. Написав віршовану "Енейду", на українську мову перелицьовану", "Наталку Полтавку", водевіль "Москаль-Чарівник" та інш. В Полтаві йому поставлено пам'ятника.
12. - 1875 Народився відомий композитор і диригент Олександр Кошиць.
- 15 - 1907 Помер драматург І. Тобілевич /Карпенко-Карий/
- 18 - 1940 Помер артист О. Саксаганський
21. - 1944 Помер у Канаді Олександр Кошиць
- 29 - 1866 Народився український історик і політичний діяч, Голова Української Центральної Ради професор Михайло Грушевський.

П о д я к а

Управа Організації Українських Жінок у Майнц-Кастелі сердечно дякує паням Елизаветі Зінченко, Олександру Биковець, Катерині Бранці, Оксані Тарнавській, п.о. проф. Івану Зайцю, всім співачкам і співакам таборового хору, п.директорові театру Петру Зінченкові, адміністрації і всім робітникам театру за участь У святі в честь патронки укр. жінок св. Княгині Київської Ольги і щиру допомогу під час урядження свята.

О.У.Ж.

-----0-0-0-0-----

РУРИКА, ЗА ЯКУ РЕДАКЦІЯ НЕ ВІДПОВІДАЄ

Оголошення.

- Праска нової конструкції, яка перші десять хвилин діють під тиском електро-енергії, а решту часу працюють за допомогою кінської сили - коопераціва розпродала і заводити більше не буде.

- Депортований перший раз з України до Німеччини, другий раз з бльоку ч.2 до бльоку ч.1, третій раз з кімнати 117 до кімнати 94 і четвертий раз з кімнати 94 до кімнати 118, - зважаючи на попередження про наступне депортування, пошукує кімнату. Можна з холостяками або з холостячками, які не хворі на політіканство. Пропозиції надсиливайте: бльок ч.1, кімната 118.

Денко.

Вісти з закордону.

- Вийшов перший номер таборової газети у Кастелі "Таборові Вісті". Зasadничо висвітлює давно минуле, зупиняється над майбутнім. Сучасним - місцевим не цікавиться, гадаючи, що кожний таборянин про все таборове обізнаний і без "Таборових Вістей".

- В Бельгії лише п'ять родин з нашого табору переживають меблюву скрутку, бо, незвиважу всім бельгійцям та іншим народностям з інших таборів, вони приїхали туди без меблів. Чому так сталося?

З таборового життя

- Штрафний бльок. Комендант бльоку ч.1 дає непослух або порушення дисципліни часто загрожував своїм мешканцям переводом до 2-го бльоку. /З оповідань мешканців 1-го бльоку/.

- Вирок винесено. Згідно з наказом п. Коменданта, всіх свиней нашого табору мають перенести до 2-го бльоку. Цим наказом ображені мало не всі: мешканці 2-го бльоку за свій бльок, а мешканці інших бльоків за своїх поросят.

- Німецька природа всетаки ласкато дбає за бідних ДП, що живуть в другому блоці і не посилає дощу. Інакше мешканці другого поверху 2-го бльоку мусіли б і в своїх кімнатах сидіти під парасолями. Коли ж буде пологоджений діз? Адже дощовий період не за горами.

Не-я.

НОВИЙ РОЗПОДІЛ ПРИДІЛІВ ДЛЯ ПРАЦЮЧИХ

Управа нашого табору одержала листа такого змісту::

"До
Коменданта таборів

ПРЕДМЕТ: Новий розподіл приділів працючим.

I. Скорочення приділів для працючих, передбачене кількю тижнів тому назад начальником окружного відділу праці, було тепер переведене головною кватирою і набирає сили від 1.10.1947 р.

II. Це скорочення дуже гостре. Число відносне до вашого табору найдете при кінці цього обіжника. Воно було усталене по узгідненню з вашим шефом для польових операцій, шефом харчування та шефом відділу праці, беручи під увагу всі дані вашої адміністрації.

III. Нам відомо добре, що деякі одиниці потерплять та будуть нарікати, але коли вони добре зрозуміють, що це скорочення є конечне для вдержання загальної програми опіки IPO та переведення пів міліона осіб до нормальних обставин, то всім думаючим особам на провідних місцях стане ясно, що такі заходи оправдані. Багато людей вибраних на почесні становища в таборі для опіки та поради мешканцям не можуть бути тим самим зараховані до тяжко-працюючих. Багато високих становищ в таборі треба розуміти як почесну працю, ведену добровільно без спеціальних приділів.

IV. Це відноситься в більшості випадків до таборової ради, контрольної комісії, суду, як рівно ж до багатьох людей при рефератах культурному, шкільному, суспільному опіки та розваги. Таборова кооперація базується на самовистачальноті, тому її персонал не повинен зачислитися до адміністрації табору.

V. Персонал, затруднений при несталих роботах, має бути перевірений і переведений на працю сталу або добровільну.

VI. Тільки студенти визнаних фахових шкіл діставатимуть приділи працючих. ДП, що працюють при американській армії, одержують одну страву денна у своїх працедавців.

VII. Начальники відділів праці сконтактуються з начальником окружового відділу праці та переглянуть з ними, які категорії працючих були скорочені. Якщо і тоді ще буде розбіжність з нище наведеним числом, тоді комендант табору зі своїми асистентами має вирішити остаточні скорочення.

VIII. Для жовтня 1947 р. контингент приділів для працючих виноситиме для нашого табору разом з 55 /п'ятдесят пять/ приділами для шпиталю Вісбаден 320 /триста двадцять/ приділів.

Підписаний /-/ Б.АДАМС
Дир. Ареа Теэм 1022."

Внаслідок цього листа, перепроваджено приблизно на 50 % скорочення осіб, що одержують приділ. Це дуже прикра річ, але перебороти її, на жаль, не можна, бо відповідне розпорядження прийшло згори.

Від Редакції

У видавництві "Таборових Вістей" сталася перерва з незалежних від Редакції і Видавця причин. У майбутньому таборовий журнал буде виходити регулярно 1 і 15 кожного місяця.

Ще раз закликаємо таборян давати статті, замітки, тощо до журналу. Громадські установи просимо давати до друку матеріали з їх життя і діяльності. Доводимо також до відома, що з наступного числа розпочинаємо друк спеціальної рубрики "Голос читача", в якій просимо всіх висловлювати думки про життя нашого табору, про потреби мешканців, про необхідність якихось заходів, тощо.

Матеріали до друку можна складти в приміщенні Редакції та реферату культури на руки присутніх працівників Редакції або реферату культури /Вльок І, піртер/.

Зміст

стор.

1. Значення демократії	I
2. З діяльності Переселеної Управи	3
3. Еміграційні справи	5
4. Про таборове шкільництво	6
5. З кооперативного життя	8
6. Ювілейні святкування	9
7. Культурно-освітні проблеми на еміграції	10
8. Календар пам'ятних дат	12
9. Подяка	13
10. Рубрика, за яку Редакція не відповідає	13
11. Відділ офіційних розпоряджень	14
12. Від Редакції	15